

Çubuk Hortumu sonrası yetişkinlerde ortaya çıkan travmatik belirtilerin değerlendirilmesi

A Bozkurt, T Karlıdere, M Erdem, M Ak, C Çelik, KN Özmenler, H Aydın.
GATA, Ankara

Amaç: Bu çalışmada, Çubuk Hortumu sonrası yetişkinlerde ortaya çıkan travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ile ilişkili belirtilerin, bir yıllık izleme sonrasında gösterdiği değişimin araştırılması amaçlanmıştır. **Yöntem:** Hortum sırasında köyde bulunan erişkin 188 kişi ile olaydan bir ay sonra, psikiyatrist ve psikologlardan oluşan araştırma-cılar görüştü. Olguların demografik verileri ile TSSB gelişimi yönünden risk faktörü olabilecek etkenler değerlendirildi. TSSB tanısı, klinisyen tarafından uygulanan Travma Sonrası Stres Bozukluğu Ölçeği (CAPS) ve klinik görüş-me ile konuldu. Psikopatolojinin şiddeti Olayın Etkisi Ölçeği (OEÖ) ile değerlendirildi. Hortumdan 12 ay sonra 171 kişide değerlendirmeler yineleni. **Sonuçlar:** Kadın cinsiyet, hortuma maruz kalma ve hortuma bağlı olarak ailede ölüm olmasının erken dönemdeki TSSB gelişimi için risk etkeni olduğu saptandı. Bununla birlikte uzun dönemdeki TSSB için hortuma maruz kalma ve 60 yaş üstü olma risk etkeni olarak saptandı. Erken dönemde %28.3 olan TSSB yaygınlığının uzun dönemde %18.7 olduğu saptandı. **Tartışma:** Çalışmada TSSB gelişiminde etkili risk etkenleri yönünden literatüre benzer bulgular saptanmıştır. Sonuçlar travmaya maruz kalmak kadar, ortaya çıkan sosyal ve maddi olumsuzluklar ile TSSB oluşumu arasında ilişkiye işaret etmektedir. Hortum, deprem gibi doğal afetlerden hemen sonra acil tıbbi ve cerrahi müdahalenin yanı sıra psikiyatrik destek sağlanması hastalığın kronikleşmesinin önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Assessment of traumatic symptoms in adults emerging after Hurricane Çubuk

Objective: In this study, investigation of changes following a one [year] follow-up of posttraumatic stress disorder (PTSD) related symptoms emerging among adults who were affected by Hurricane Çubuk were aimed. **Methods:** Investigators comprised of psychiatrists and psychologists interviewed with 188 adults who were in the village during the hurricane one [month] after the event. Factors that could be risk factors for PTSD development were evaluated with demographic data of the subjects. Diagnosis of PTSD was made using clinician administered posttraumatic stress disorder scale (CAPS) and interview by the clinician. Severity of psychopathology was assessed using Impact of Event Scale-Revised (IES-R). Assessments were repeated in 171 subjects 12 [month]s after the hurricane. **Results:** Female gender, experiencing the hurricane and death of family members due to hurricane were detected to be risk factors for early PTSD development. However experiencing the hurricane and being 60 [year]s and older were detected as risk factors for long term PTSD. Prevalence of PTSD which was 28, 3% in the early period was found as 12.4% in the long term. **Discussion:** In this study risk factors related with PTSD has been found similar with the risk factors described in the literature. The results reveal that economic and social problems caused by the trauma are as important as the trauma for symptom formation. Providing psychiatric support along with urgent medical and surgical interventions just after the natural disasters like hurricane, earthquake is considerably crucial in terms of prevention of PTSD chronicity.